

ЗАКОН УКРАЇНИ

«ПРО ФІЗИЧНУ КУЛЬТУРУ І СПОРТ»

м. Київ

ЧИТАЛЬНА ЗАЛА
ЛДУФК, 7

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України «Про фізичну культуру і спорт»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про фізичну культуру і спорт» з дня його опублікування, а частину другу статті 12 — с 1995/1996 навчального року.

2. До приведення законодавства у відповідність із Законом України «Про фізичну культуру і спорт» застосовуються чинні акти в частині, що не суперечить цьому закону.

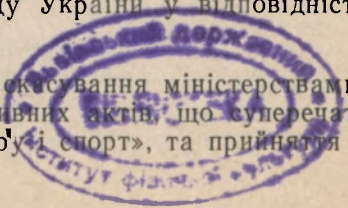
3. Встановити, що відповідно до статті 11 Закону України «Про плату за землю» не справляється плата за земельні ділянки, на яких розташовані спортивні споруди, що використовуються за цільовим призначенням, за винятком тих споруд, які є у приватній власності.

4. Кабінету Міністрів України:

— до 1 квітня 1994 року підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про зміни і доповнення до законодавчих актів України, що впливають із Закону України «Про фізичну культуру і спорт»;

— привести рішення Уряду України у відповідність із цим Законом;

— забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України своїх нормативних актів, що суперечать Закону України «Про фізичну культуру і спорт», та прийняття актів, що впливають з нього;

— до 1 червня 1994 року прийняти державну програму розвитку фізичної культури і спорту, інші рішення, що впливають з цього Закону.

Голова Верховної Ради
України

І. Плюш

м. Київ
24 грудня 1993 року
№ 3809—XII

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про фізичну культуру і спорт

Цей Закон визначає загальні правові, соціальні, економічні і організаційні основи фізичної культури і спорту в Україні, участь державних органів, посадових осіб, а також підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності у зміцненні здоров'я громадян, досягненні високого рівня працездатності та довголіття засобами фізичної культури і спорту.

ГЛАВА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Фізична культура і спорт

Фізична культура — складова частина загальної культури суспільства, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості.

Фізична культура є важливим засобом підвищення соціальної і трудової активності людей, задоволення їх моральних, естетичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх стосунків між народами і зміцнення миру.

Спорт є органічною частиною фізичної культури, особливою сферою виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у певних видах фізичних вправ, технічної, інтелектуальної та іншої підготовки шляхом змагальної діяльності.

Соціальна цінність спорту визначається його дійовим стимулюючим впливом на поширення фізичної культури серед різних верств населення.

Стаття 2. Завдання фізичної культури і спорту в Україні

Основними завданнями фізичної культури і спорту є постійне підвищення рівня здоров'я, фізичного та духовного розвитку населення, сприяння економічному і соціальному прогресу суспільства, а також утвердження міжнародного авторитету України у світовому співтоваристві.

Стаття 3. Державне регулювання фізичної культури і спорту

Держава регулює відносини у сфері фізичної культури і спорту шляхом формування державної політики у цій сфері, створення відповідних державних органів, фінансового, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, нормативно-правового та іншого забезпечення розвитку фізичної культури і спорту, а також визнання широкого самодіяльного статусу фізкультурно-спортивного руху в Україні і комплексної взаємодії державних органів з громадськими організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості.

Держава визнає і всебічно підтримує олімпійський рух в Україні.

Стаття 4. Право громадян на заняття фізичною культурою і спортом

Громадяни мають право займатися фізичною культурою і спортом незалежно від походження, соціального і майнового стану, расової і національної незалежності, статі, освіти, віросповідання, роду і характеру занять, місця проживання та інших обставин.

Держава надає необхідну допомогу, пільги та гарантії окремим категоріям громадян, в тому числі інвалідам, для реалізації ними своїх прав у сфері фізичної культури і спорту. Держава забезпечує пріоритетний розвиток фізичної культури і спорту на селі, створює необхідні умови для занять фізичною культурою і спортом сільських працівників і членів їх сімей.

Держава гарантує надання в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України, безкоштовних та пільгових фізкультурно-оздоровчих послуг дітям, в тому числі: дітям-сиротам та дітям, що залишилися без піклування батьків, дітям, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, дітям з багатодітних та малозабезпечених сімей, дітям-інвалідам.

Держава забезпечує в межах, визначених Кабінетом Міністрів України, надання безкоштовних та пільгових фізкультурно-оздоровчих послуг дітям дошкільного віку, учням загальноосвітніх та

професійних навчально-виховних закладів, ветеранам війни і особам, прирівняним до них, а також встановлює пільги при наданні таких послуг іншим категоріям громадян.

Держава створює умови для правового захисту інтересів громадян у сфері фізичної культури і спорту, розвиває фізкультурно-спортивну індустрію і інфраструктуру, заохочує прагнення громадян зміцнювати своє здоров'я, вести здоровий спосіб життя.

Стаття 5. Громадські засади у сфері фізичної культури і спорту

Фізкультурний рух в Україні спирається на різносторонню діяльність громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості.

Первинною ланкою самодіяльної організації фізкультурного руху є колективи фізкультури на підприємствах, в установах, організаціях, що об'єднують на засадах добровільності громадян за їх інтересами щодо участі у фізкультурно-спортивному русі.

Громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості (добровільні спортивні товариства, спортивні федерації, клуби тощо) реалізують завдання, визначені у статті 2 цього Закону, на всіх рівнях і напрямках фізкультурно-спортивної діяльності у взаємодії з державними органами, профспілками, іншими об'єднаннями громадян, суб'єктами підприємництва, відповідними міжнародними організаціями.

Стаття 6. Показники стану розвитку фізичної культури і спорту

Основними показниками стану фізичної культури і спорту є рівень здоров'я і фізичного розвитку різних верств населення; ступінь використання фізичної культури в різних сферах діяльності, рівень розвитку системи фізичного виховання, самодіяльного масового спорту; високі досягнення спортсменів України в окремих видах спорту; рівень забезпеченості кваліфікованими кадрами, спортивними спорудами та майном.

На підставі зазначених показників розробляється державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Стаття 7. Законодавство про фізичну культуру і спорт

Законодавче регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту здійснюється Конституцією України, цим Законом, іншими законодавчими актами України, Республіки Крим, а також міжнародними угодами та статутами міжнародних спортивних організацій.

ГЛАВА II. СФЕРИ І НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Стаття 8. Сфери та основні напрями впровадження фізичної культури

Сферами впровадження фізичної культури є виробнича, навчально-виховна, соціально-побутова сфери.

Держава створює необхідні умови для підготовки наукових та викладацьких кадрів, розвитку наукових досліджень у галузі фізичної культури та стимулює впровадження їх у суспільну практику.

Основними напрямками впровадження фізичної культури є фізкультурно-оздоровча діяльність, фізичне виховання та розвиток масового фізкультурно-спортивного руху.

Стаття 9. Фізкультурно-оздоровча діяльність

Фізкультурно-оздоровча діяльність спрямована на підтримання та зміцнення здоров'я у виробничій, навчально-виховній та соціально-побутовій сферах.

Основні напрями щодо організації фізкультурно-оздоровчої діяльності у цих сферах визначаються в державній програмі розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Стаття 10. Фізкультурно-оздоровча діяльність у виробничій сфері

Власники та уповноважені ними органи підприємств, установ, організацій зобов'язані створювати працівникам відповідні умови для реалізації їх права на заняття фізичною культурою.

Фізкультурно-оздоровча діяльність у виробничій сфері здійснюється на основі встановлених законодавством вимог щодо режиму праці і відпочинку шляхом проведення реабілітаційних та професійно-прикладних занять в режимі робочого дня, після-трудового відновлення, профілактичних занять, спортивно-масової роботи, в тому числі організації спортивно-оздоровчого туризму.

Порядок створення і використання матеріальної бази для занять фізичною культурою, фінансування, забезпечення спеціалістами індивідуальних та колективних занять працівників та членів їх сімей визначаються законодавчими, іншими нормативними актами та колективними договорами.

Стаття 11. Фізкультурно-оздоровча діяльність у соціально-побутовій сфері

Кабінет Міністрів України за участю громадських організацій розробляє систему заходів щодо підтримки та зміцнення здоров'я різних категорій населення в соціально-побутовій сфері та забезпечує умови для її впровадження в життя, використання фізичної культури і спорту як засобу профілактики і лікування захворювань.

Створення умов для занять фізичною культурою населення за місцем проживання та в місцях масового відпочинку населення покладається на місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого і регіонального самоврядування за рахунок коштів відповідних бюджетів на основі державних нормативів фінансування фізкультурно-оздоровчих програм. Вони надають громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості та фізкультурно-спортивним закладам допомогу у виділенні місць для фізкультурно-оздоровчих занять в житлових районах, в парках культури і відпочинку, використані для цих цілей спортивних споруд незалежно від їх належності.

Стаття 12. Фізкультурно-оздоровча діяльність у навчально-виховній сфері та фізичне виховання

У навчально-виховній сфері (дошкільних виховних закладах, середніх загальноосвітніх, професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладах) фізкультурно-оздоровча робота здійснюється в поєднанні з фізичним вихованням дітей та молоді, з урахуванням стану здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку.

У складі педагогічних колективів дошкільних виховних та інших закладів освіти обов'язково передбачаються посади фахівців з фізичного виховання.

Органи державної виконавчої влади, підприємства, установи та організації, у віданні яких перебувають дошкільні виховні заклади, забезпечують необхідні умови для проведення щоденних фізкультурно-оздоровчих занять з дітьми, морально і матеріально заохочують педагогічні колективи та фахівців фізичного виховання, які досягли успіхів у збереженні і зміцненні здоров'я дітей.

Фізичне виховання є головним напрямом впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечувати розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок людини.

Фізичне виховання шляхом проведення обов'язкових занять здійснюється в дошкільних виховних, середніх загальноосвітніх, професійних навчально-виховних та вищих навчальних закладах відповідно до навчальних програм, затверджуваних у встановленому порядку.

В середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладах уроки з фізичної культури обов'язкові і проводяться не менше трьох разів на тиждень.

Періодичність проведення занять з фізичної культури, вимоги до складання заліків з фізичного виховання встановлюються за погодженням з Міністерством України у справах молоді і спорту.

Середні загальноосвітні та професійні навчально-виховні заклади з урахуванням місцевих умов, інтересів і запитів учнів самостійно визначають зміст, форми і засоби їх рухової активності, методи проведення занять з фізичної культури, а також організовують позанавчальну фізкультурно-спортивну роботу за участю позашкільних навчально-виховних закладів, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості.

Місцеві органи державної виконавчої влади можуть вводити додаткові уроки фізичної культури за умови виділення коштів відповідних бюджетів.

Фізичне виховання військовослужбовців є складовою частиною загальної системи навчання та виховання особового складу Збройних Сил України, органів внутрішніх справ інших військових формувань і здійснюється у формі спеціальної фізичної підготовки.

Стаття 13. Фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність серед інвалідів

Заняття фізичною культурою і спортом інвалідів є складовою частиною їх дозвілля, фізичної реабілітації та соціально-трудової адаптації.

Організація занять фізичною культурою і спортом у системі безперервної реабілітації інвалідів (включаючи дітей з фізичними і розумовими вадами), підготовка кадрів, методичне забезпечення, лікарський контроль здійснюються органами охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, освіти, соціального захисту населення та організаціями інвалідів.

Місцеві органи державної виконавчої влади, органи місцевого і регіонального самоврядування, громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості та організації інвалідів створюють спеціалізовані фізкультурно-оздоровчі заклади (клуби і центри), забезпечують їх спеціальними обладнаннями, сприяють участі інвалідів у спортивних змаганнях.

Міністерство України у справах молоді і спорту разом з національним Олімпійським комітетом забезпечує підготовку та участь інвалідів у Параолімпійських іграх та міжнародних іграх інвалідів.

На фінансування фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів для інвалідів, створення та розширення їх спортивної бази виділяються кошти із державного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування.

Стаття 14. Особливості фізкультурно-спортивної діяльності щодо окремих категорій громадян

Адміністрація виправно-трудових установ забезпечує контроль за станом здоров'я осіб, які в них перебувають, і організовує всі необхідні фізкультурно-оздоровчі заходи.

Правилами тримання засуджених у місцях позбавлення волі встановлюються вимоги щодо проведення з засудженими фізкультурно-оздоровчих занять, нормативи забезпеченості виправно-трудових установ фізкультурно-спортивним інвентарем та обладнанням.

Стаття 15. Самодіяльний масовий спорт

Самодіяльний масовий спорт є складовою частиною фізичної культури і здійснюється з урахуванням віку, стану здоров'я та рівня фізичного розвитку особи і включає змагальну діяльність, спеціальну підготовку до неї (тренування), орієнтовану на досягнення певних спортивних результатів.

Держава всебічно сприяє розвитку самодіяльного масового спорту, основу якого становлять різноманітні фізкультурно-спортивні секції, заохочує і стимулює діяльність підприємств, установ, організацій та громадян, що сприяє його розвитку.

ГЛАВА III. СПОРТ — ОСОБЛИВА СФЕРА ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 16. Спортивне змагання

Основною формою функціонування та вияву спорту є спортивні змагання, що організовуються за відповідними правилами з метою виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей в різних видах спорту, з офіційним визначенням переможців змагань.

Умови та порядок проведення змагань встановлюються їх організаторами, якщо інше не передбачено актами законодавства або відповідними міжнародними правилами.

Стаття 17. Види спорту

Залежно від предмета, характеру дій спортсменів, засобів ведення спортивного змагання та спеціальної навчально-тренувальної підготовки до нього спортивна діяльність поділяється на самостійні види спорту.

В Україні впроваджується і підтримується розвиток більшої частини видів сучасного спорту, що дістали світове визнання і поширення, а також національних видів спорту.

Законодавчими актами України можуть встановлюватись обмеження щодо впровадження (проведення тренувань та змагань) окремих видів спорту, якщо вони пов'язані з небезпекою чи надмірним ризиком для життя і здоров'я людей або мають антигуманний зміст.

Стаття 18. Спортивна класифікація

Спортивна класифікація — це система присвоєння спортивних звань, розрядів та категорій. Вона визначає рівень майстерності в окремих видах спорту, рівень підготовленості спортсменів і розвитку їх досягнень, а також рівень кваліфікації тренерів та суддів.

Державну систему спортивних звань, розрядів та категорій, порядок їх присвоєння та позбавлення визначає Міністерство України у справах молоді і спорту.

Окремі повноваження щодо присвоєння спортивних звань, розрядів та категорій можуть бути делеговані відповідним громадським організаціям, фізкультурно-спортивної спрямованості.

Стаття 19. Гарантії підвищення спортивної кваліфікації

Кожна особа, яка виконала кваліфікаційні вимоги, передбачені спортивною класифікацією, має право на одержання посвідчення про присвоєння відповідного спортивного розряду чи категорії.

Спортсменам відповідних розрядів надається можливість для участі їх у спортивних змаганнях, в тому числі звільнення від роботи (навчання) із збереженням заробітної плати на час участі у національних та міжнародних змаганнях.

Для спортсменів вищих категорій створюються умови для тренувань і звільнення від роботи (навчання) на час підготовки та участі у змаганнях. На час, необхідний для участі в змаганнях, спортсменам надаються гарантії, передбачені законодавством України про працю, а для тих, хто навчається — відповідні гарантії щодо продовження строку навчання. Спортсмени вищих

категорій підлягають обов'язковому державному страхуванню в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Порядок відшкодування витрат, пов'язаних із забезпеченням участі спортсменів у змаганнях, визначається Кабінетом Міністрів України.

Особи, що здобули звання чемпіона або призера Олімпійських ігор, чемпіонів світу або Європи, заслуженого майстра спорту, мають соціально-побутові та інші пільги, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Спорт вищих досягнень

Спорт вищих досягнень — спортивна діяльність, пов'язана з певним видом спорту, яка має на меті шляхом поглибленої спеціалізації та індивідуалізації навчально-тренувального процесу досягнення максимальних, рекордних спортивних результатів.

Держава створює необхідні умови для самовдосконалення спортсменів і фахівців спорту, які досягли найвищих спортивних результатів в міжнародних змаганнях та сприяли підвищенню міжнародного авторитету України.

Стаття 21. Національні збірні команди

Міністерство України у справах молоді і спорту за поданням національних спортивних федерацій (асоціацій, союзів) з видів спорту комплектує на конкурсній основі з числа найбільш підготовлених спортсменів та спеціалістів національні збірні команди України.

Члени збірних команд України можуть брати участь у будь-яких спортивних змаганнях лише за згодою Міністерства України у справах молоді і спорту та відповідної національної спортивної федерації.

Спортсмени — члени збірних команд України, призвані на строкову військову службу, отримують призначення в підрозділи, які мають необхідні умови для підвищення їх спортивної майстерності, їм надається можливість брати участь в міжнародних, національних та інших спортивних змаганнях.

Утримання та підготовка членів збірних команд України до міжнародних змагань фінансується з державного бюджету.

Громадянин України не може виступати за національну збірну іншої країни, іноземні громадяни і особи без громадянства не мають права виступати у складі збірної команди України.

Положення про національні збірні команди затверджуються Міністерством України у справах молоді і спорту.

Стаття 22. Спортивне суддівство

Контроль за дотриманням правил спортивних змагань, що містять вимоги до учасників змагань, а також до спортивних споруд, знарядь, обладнання, умов і порядку визначення переможців змагань та до їх результатів, а також фіксування спортивних результатів здійснюють спортивні судді.

До суддівства допускаються лише особи, які пройшли спеціальну підготовку та атестовані у встановленому порядку.

Стаття 23. Професійна діяльність у спорті

Професійна діяльність спортсменів, суддів, тренерів та інших фахівців, яка пов'язана з підготовкою та участю у спортивних змаганнях і є основним джерелом їх доходів, здійснюється відповідно до законодавства про працю.

Особи, які здійснюють професійну діяльність у спорті, як правило, працюють за індивідуальними трудовими договорами (контрактами). Укладення контрактів та інших форм встановлення договірних відносин із спортсменами, умови організації занять спортом на професійних засадах визначаються законодавством, статутами, положеннями та іншими регламентними документами відповідних українських і міжнародних спортивних організацій.

Трудові договори (контракти), що укладаються професійними спортсменами, повинні містити умови організації їх занять спортом та умови страхування життя і здоров'я.

Створення і функціонування професійних спортивних ліг (асоціацій, клубів тощо) та інших професійних спортивних організацій здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 24. Засоби, заборонені в спорті

Під час занять спортом не допускається використання засобів, заборонених законодавством України, національними спортивними федераціями, міжнародними спортивними організаціями або відповідними правилами змагань.

Спортсмен, який використовує для досягнення спортивного результату стимулятори, допінгові речовини або інші заборонені засоби, а так само особа, що свідомо сприяє розповсюдженню або застосуванню таких засобів, несе відповідальність, передбачену законодавством та регламентними документами відповідних спортивних організацій.

Стаття 25. Спортивні відзнаки і нагороди, спортивна символіка

До спортивних відзнак належать знаки, що свідчать про рівень фізичної підготовленості, спортивної і суддівської кваліфікації, а також спортивні медалі і жетони, якими відзначаються спортсмени, їх тренери, інші фахівці в галузі спорту.

Міністерство України у справах молоді і спорту затверджує єдині нагрудні значки відповідних спортивних кваліфікаційних розрядів та почесних спортивних звань, а також встановлює перелік спортивних нагород для переможців і рекордсменів національних змагань.

За видатні спортивні досягнення і значний вклад у розвиток фізичної культури і спорту спортсмени, інші фахівці в галузі фізичної культури і спорту можуть бути представлені до державних нагород.

Порядок використання спортивної символіки (емблем та офіційних знаків громадських організацій, спортивних установ та організацій, емблем і офіційних знаків міжнародних та інших спортивних змагань тощо) здійснюється відповідно до законодавства.

ГЛАВА IV. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Стаття 26. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні

Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні розробляється Міністерством України у справах молоді і спорту і затверджується Кабінетом Міністрів України.

Державна програма передбачає вимоги щодо організації підтримки та зміцнення здоров'я різних категорій громадян, вимоги до навчальних програм щодо фізичного виховання, систему програмно-оціночних нормативів і вимог щодо фізичного розвитку і підготовленості різних вікових груп населення, основні напрями розвитку масового самодіяльного спорту та спорту вищих досягнень, а також основні засади організаційного, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, нормативно-правового та іншого її забезпечення.

Кабінет Міністрів України затверджує систему програмно-оціночних нормативів і вимог щодо фізичного розвитку і підготовленості різних вікових груп населення. Органи охорони здо-

ров'я за рахунок виділених їм коштів визначають рівень фізичного розвитку населення.

Державна програма повинна передбачати окремий розділ щодо розвитку фізичної культури і спорту в сільській місцевості.

Державна програма розробляється за участю громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості, громадських організацій інвалідів на основі наукових досліджень в галузі фізичної культури і спорту та в інших галузях науки.

На основі державної програми розвитку фізичної культури і спорту Кабінет Міністрів України передбачає відповідний розділ у програмах економічного і соціального розвитку України.

Стаття 27. Органи державного управління фізичною культурою і спортом

Верховна Рада України визначає державну політику і здійснює законодавче регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту, а також здійснює контроль за реалізацією державної програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні та за виконанням законодавства про фізичну культуру і спорт.

Центральним органом державної виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту є Міністерство України у справах молоді і спорту, яке забезпечує реалізацію державної політики у галузі фізичної культури та спорту, несе відповідальність за її виконання.

Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві органи державної виконавчої влади, органи місцевого та регіонального самоврядування створюють у своєму складі відповідні органи з питань фізичної культури і спорту.

Стаття 28. Фінансове забезпечення фізичної культури і спорту

Фінансування державної програми розвитку фізичної культури і спорту здійснюється за рахунок державного бюджету, бюджетів місцевого самоврядування і передбачається в них окремою статтею.

Державне фінансування фізкультурно-виховної діяльності і спорту вищих досягнень здійснюється окремо.

Розподіл державних коштів здійснюється центральним та місцевими органами державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту з урахуванням пропозицій відповідних громадських організацій.

На цілі фізичної культури і спорту використовуються кошти фонду соціального страхування, а також позабюджетні надходження: внески підприємств, установ та організацій, об'єднань

громадян, окремих осіб, кошти від фінансово-господарської діяльності закладів фізичної культури і спорту та організацій фізкультурно-спортивної спрямованості, а також від продажу прав на використання спортивної символіки і на телевізійну трансляцію спортивних змагань, від проведення фізкультурно-спортивних та інших видовищних заходів, спортивних лотерей тощо. Одержання коштів з позабюджетних джерел не впливає на обсяги бюджетних асигнувань на фізичну культуру і спорт.

Не допускається використання коштів державного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування, а також позабюджетних коштів, передбачених на фізичну культуру і спорт, не за призначенням.

На розвиток фізкультури і спорту підприємства, установи та організації спрямовують кошти в порядку, визначеному законодавством.

В сільській місцевості витрати на утримання всіх закладів фізкультурно-спортивного призначення, в тому числі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також проведення фізкультурно-спортивних заходів здійснюються переважно з державного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування.

Стаття 29. Матеріально-технічне забезпечення фізичної культури і спорту

Матеріально-технічну базу фізичної культури і спорту складають усі види фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, фізкультурно-спортивного знаряддя і обладнання, інше майно, призначене для занять фізичною культурою і спортом.

Нормативи мінімальної забезпеченості основними фізкультурно-оздоровчими і спортивними спорудами житлових районів, а також підприємств, установ і організацій всіх форм власності визначаються центральними органами державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту, архітектури та будівництва.

Будівництво в житлових районах фізкультурно-оздоровчих і спортивних об'єктів здійснюється відповідно до встановлених нормативів за рахунок коштів, що спрямовуються на житлове будівництво, та коштів організацій — забудовників житла.

Селу надається перевага (у розрахунку на душу населення) у спорудженні об'єктів фізичної культури і спорту, забезпечується відповідний рівень обслуговування засобами фізичної культури і спорту за науково обґрунтованими нормативами. Будівництво, реконструкція та утримання об'єктів фізичної культури і спорту в сільській місцевості здійснюється за рахунок державного і місцевого бюджетів.

Не допускається:

— будівництво нових та реконструкція наявних дошкільних виховних, загальноосвітніх та професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладів без передбачених нормативами фізкультурно-спортивних споруд та функціональних приміщень;

— перепрофілювання та ліквідація діючих фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд без створення рівноцінних споруд.

Органи державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту та відповідні органи місцевого самоврядування здійснюють контроль за ефективністю використання спортивних споруд незалежно від форм власності.

Стаття 30. Кадрове забезпечення фізичної культури і спорту

Держава забезпечує підготовку та перепідготовку кадрів у сфері фізичної культури і спорту. Особливу увагу надає їх підготовці для роботи в сільській місцевості.

Органи державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту, з питань освіти та охорони здоров'я з урахуванням пропозицій відповідних громадських організацій визначають потребу в фахівцях фізкультурно-оздоровчого та спортивного профілю. Підготовку і перепідготовку таких фахівців, в тому числі і для роботи з інвалідами, здійснюють акредитовані у встановленому порядку навчальні заклади.

Право вести педагогічну, учбово-тренувальну та оздоровчу роботу в сфері фізичної культури і спорту мають громадяни виключно із спеціальною освітою або підготовкою та при наявності диплому, посвідчення (сертифіката), що видані акредитованими навчальними закладами. Спортивні тренери та судді проходять обов'язкову атестацію в порядку, визначеному Міністерством України у справах молоді і спорту.

Діяльність спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності, училищ фізичної культури та олімпійського резерву здійснюється у встановленому порядку.

Стаття 31. Правове та інформаційне забезпечення фізичної культури і спорту

Органи державної виконавчої влади у справах фізкультури і спорту, з питань освіти та охорони здоров'я, інші державні органи та органи місцевого і регіонального самоврядування, громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості відповідно до їх компетенції видають акти, що регулюють діяльність у сфері фізичної культури і спорту. Нормативні акти Міністерства

України у справах молоді і спорту, видані відповідно до його компетенції є обов'язковими для інших центральних та місцевих органів державної виконавчої влади, а також підприємств, установ і організацій.

Держава сприяє веденню широкої пропаганди фізичної культури та спорту як фактора зміцнення здоров'я, фізичного і духовного загартування людини. Пропаганда здорового способу життя ведеться державними та іншими засобами масової інформації шляхом популяризації оздоровчого значення фізичної культури, спорту вищих досягнень, досягнень України на міжнародних спортивних аренах, олімпійських ідеалів тощо.

Стаття 32. Стимулювання державою розвитку фізкультури і спорту

Держава стимулює розвиток фізкультури і спорту шляхом розширення матеріально-технічної бази, надання пільг щодо оподаткування та кредитування, а також морального та матеріального заохочення спортсменів, фахівців цієї галузі, інших суб'єктів фізкультурно-спортивної діяльності.

В межах, визначених законодавством, не обкладаються податками кошти підприємств, установ, організацій, спрямовані на фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність.

Суб'єктам підприємницької діяльності, які займаються виробництвом товарів фізкультурно-спортивного призначення та спортивного обладнання, може надаватися пільговий режим кредитування та оподаткування.

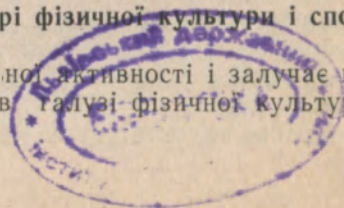
Органами державної виконавчої влади, місцевого самоврядування встановлюються пільгові тарифи на комунальні послуги та енергопостачання для фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд або надається їм фінансова підтримка для компенсації витрат на їх оплату.

Громадські організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної спрямованості можуть користуватися матеріальною, в тому числі фінансовою, підтримкою держави.

ГЛАВА V. САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Стаття 33. Самоврядування в сфері фізичної культури і спорту

Держава сприяє розвитку суспільної активності і залучає громадські організації до управління в галузі фізичної культури і спорту.

Органи державної виконавчої влади, відповідні органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції можуть делегувати громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості окремі повноваження щодо розвитку видів спорту (підготовки спортсменів до участі в змаганнях, організації спортивних заходів тощо) здійснюють контроль за реалізацією таких повноважень.

У своїй діяльності громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднання керуються цим Законом, Законом України «Про об'єднання громадян», іншими законодавчими актами України.

Стаття 34. Національна спортивна федерація

Спортивним федераціям (громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості або їх об'єднанням), установчі документи яких відповідають вимогам законодавства та статутам відповідних міжнародних спортивних організацій за їх поданням може бути наданий статус національних спортивних федерацій. Статус національної вони набувають з моменту реєстрації в Міністерстві України у справах молоді і спорту. В цьому випадку Міністерство України у справах молоді і спорту делегує таким федераціям окремі повноваження щодо розвитку видів спорту, надає допомогу у забезпеченні їх необхідними матеріальними ресурсами, відповідними спеціалістами тощо і забезпечує контроль за реалізацією цих повноважень, в тому числі в частині використання коштів, виділених їм з державного бюджету.

Національна спортивна федерація має виключне право представляти спорт України в міжнародних спортивних організаціях та міжнародних спортивних змаганнях з відповідних видів спорту, а також право на організацію і проведення відповідних національних спортивних змагань.

Національні спортивні федерації можуть отримувати від держави матеріально-фінансову допомогу та допомогу в підготовці кадрів.

Національні спортивні федерації мають всеукраїнський статус незалежно від наявності її засновників, членів (учасників) в більшості областей України. Вступ національних спортивних федерацій до відповідних міжнародних федерацій (асоціацій, союзів) не є підставою для їх реєстрації як міжнародних об'єднань громадян.

Міністерство України у справах молоді і спорту здійснює контроль за діяльністю національних спортивних федерацій. У випадках грубого порушення законодавства або неналежного використання наданих їй прав національна спортивна федерація може бути позбавлена статусу національної.

Стаття 35. Національний Олімпійський комітет України

Олімпійський рух в Україні координується Національним Олімпійським комітетом, який є незалежною, неурядовою, громадською організацією.

У своїй діяльності Національний Олімпійський комітет України керується законодавством України, Олімпійською хартією та власним статутом.

Національний Олімпійський комітет має виключне право представляти Україну на Олімпійських іграх, в Міжнародному Олімпійському комітеті, міжнародних олімпійських організаціях.

Національний Олімпійський комітет України має свою національну олімпійську символіку та виключне право її використання.

Держава сприяє розвитку матеріально-технічної бази Національного Олімпійського комітету, надає йому фінансову і організаційну допомогу щодо участі членів збірних команд в Олімпійських та Параолімпійських іграх, сприяє у встановленні міжнародних зв'язків.

Стаття 36. Господарська та інша комерційна діяльність, спрямована на розвиток фізкультури і спорту

Підприємства, установи, організації в межах і порядку, визначених законодавством, користуються пільгами щодо оподаткування доходів від господарської або іншої комерційної діяльності, спрямованої на розвиток фізкультури і спорту.

Кошти, отримані організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості, що діють на селі, від власної виробничо-господарської та комерційної діяльності і направлені на розвиток фізкультури і спорту на селі, можуть підлягати пільговому оподаткуванню. Ці пільги визначаються відповідно до законодавства України.

Громадська організація повинна заснувати підприємство, якщо вона організовує або бере участь у проведенні платних фізкультурно-спортивних заходів і одержує від цього протягом року прибуток, що перевищує 1000 розмірів мінімальної заробітної плати, або якщо спортсмени за участь в таких заходах одержують разову винагороду, що перевищує 100 розмірів мінімальної заробітної плати. Незаконно отриманий прибуток вилучається в доход держави. Ця норма не поширюється на національні спортивні федерації та Національний Олімпійський комітет України.

Будь-яка особа — організатор спортивного заходу, відкритого для спортсменів — членів національних спортивних федерацій, що передбачає видачу призів, які перебільшують 50 мінімальних розмірів заробітної плати, повинна отримати на це згоду відповідної національної спортивної федерації. Спортсмен, який взяв участь

у такому заході, що проводився без згоди відповідної національної спортивної федерації, несе відповідальність, передбачену статутом такої федерації.

ГЛАВА VI. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 37. Дотримання правил безпеки, охорони здоров'я, честі і гідності громадян при проведенні занять фізичною культурою та спортивних заходів

Власники фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, спеціальних приміщень для занять фізкультурою і спортом та фізкультурно-оздоровчого і спортивного інвентаря або уповноважені ними органи зобов'язані забезпечувати їх належний стан, безпечний для життя і здоров'я людей, майна та навколишнього природного середовища.

Адміністрація фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд та організатор спортивного заходу або занять фізичною культурою забезпечують належне обладнання місць проведення фізкультурно-спортивних занять і змагань відповідно до правил їх проведення, вимог техніки безпеки, санітарно-гігієнічних, екологічних та інших державних вимог і несуть відповідальність, встановлену законодавством України, за шкоду, заподіяну здоров'ю глядачів та осіб, які займаються в них фізичною культурою і спортом.

Експлуатація спортивних споруд та обладнання, що не забезпечує безпеки спортсменів та глядачів, не допускається.

Під час проведення спортивних заходів і занять фізичною культурою не допускається пропаганда культу жорстокості та насилля.

Стаття 38. Науково-методичне забезпечення фізичної культури і спорту

За дорученням Кабінету Міністрів України Міністерство України у справах молоді і спорту разом з Академією наук України і Міністерством охорони здоров'я України розробляє державну програму наукових спеціальних досліджень, координує її здійснення, залучає до цієї справи провідні наукові центри, вищі навчальні заклади, Науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту.

Стаття 39. Спортивна медицина (лікарський контроль)

Спортивна медицина становить складову частину системи охорони здоров'я у сфері фізичної культури і спорту і покликана визначати стан здоров'я, фізичний розвиток і функціональний стан

організму фізкультурників та спортсменів, а також здійснювати профілактику, діагностику і лікування захворювань та пошкоджень, пов'язаних із заняттям фізкультурою і спортом.

Систематичному диспансерному огляду лікарсько-фізкультурною службою підлягають учні дитячо-юнацьких спортивних шкіл, училищ олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності, члени збірних команд і ветерани спорту. Персональну відповідальність за допуск спортсмена до тренувати і змагань за станом здоров'я несе лікар.

Держава створює мережу лікувально-фізкультурних закладів, що здійснюють медичний контроль за всіма категоріями осіб, які займаються фізичною культурою і спортом, сприяє розвитку наукових досліджень у галузі медичних проблем фізкультури і спорту (спортивної реабілітації, травматології, антидопінгового контролю тощо), впроваджує спортивну медицину як учбову дисципліну в навчальні плани відповідних навчальних закладів.

Міністерство охорони здоров'я України, органи державної виконавчої влади з питань охорони здоров'я цільовим призначенням спрямовують частину коштів на розвиток спортивної медицини.

Заняття фізичною культурою та спортом повинні здійснюватись з додержанням медичних вимог, які встановлюються Міністерством охорони здоров'я України.

Стаття 40. Фізкультурно-спортивне знаряддя, обладнання і споруди

Фізкультурно-спортивне знаряддя і обладнання для занять фізичною культурою і спортом — одяг (форма), взуття, снаряди (апарати), інвентар і апаратура для обладнання спортивних споруд та обслуговування змагань — повинні виготовлятися відповідно до стандартів (правил, норм), затверджених міжнародними або національними (для національних видів спорту) спортивними федераціями та зареєстрованих у відповідних міжнародних організаціях або у Державному комітеті України по стандартизації, метрології та сертифікації.

Спортивні споруди — окремі будівлі і комплекси споруд, призначені для оздоровчих та навчально-тренувальних занять, а також змагань з різних видів спорту, повинні відповідати вимогам загальної та спеціальної безпеки учасників і глядачів.

Держава встановлює вимоги до спортивних споруд в частині будівельних норм і правил, санітарних норм, нормативів охорони здоров'я та безпеки відвідувачів, а також здійснює пряме фінансування на утримання спортивних споруд центрів (баз) спортивної (олімпійської) підготовки та фізкультурно-спортивних організацій загальнодержавного значення. Земельні ділянки, на яких розташовані фізкультурно-оздоровчі та спортивні споруди, належать до земель рекреаційного призначення.

**Стаття 41. Відповідальність за порушення законодавства
про фізичну культуру і спорт**

Особи, винні в порушенні законодавства про фізичну культуру і спорт несуть відповідно цивільно-правову дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність.

Спортсмени, інші фахівці в галузі фізкультури і спорту можуть бути обмежені щодо участі у відповідних спортивних змаганнях, згідно з регламентними документами громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості.

Президент України

Л. Кравчук

м. Київ
24 грудня 1993 року
№ 3808—XII